

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA KOTIMAISTEN KIELTEN KESKUKSEN VÄLINEN TARKISTETTU TULOSSOPIMUS VUOSILLE 2013-2016 JA VOIMAVARAT VUODELLE 2014

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Kotimaisten kielten keskus ovat sopineet Kotimaisten kielten keskuksen toiminnalle asetettavista laadullisista ja määrällisistä tavoitteista seuraavaa.

KOTIMAISTEN KIELTEN KESKUKSEN TEHTÄVÄT

Kotimaisten kielten keskus (Kotus) on opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla toimiva asiantuntija- ja palveluorganisaatio, jonka tehtävät ovat suomen ja ruotsin kielten huolto, neuvonta ja sanakirjatyö sekä kielenhuoltoon ja sanakirjatyöhön liittyvä tutkimus. Kotuksen tehtävänä on lisäksi koordinoida saamen kielen, viittomakielen ja romanikielen huoltoa.

Kotus toteuttaa omalta osaltaan hallitusohjelmassa ja sen toimeenpanoasiakirjoissa sekä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa 2011-2016 Kotuksen toimialaan liittyviä linjauksia sekä eduskunnan ja valtioneuvoston Kotuksen toimialaan liittyviä tavoitteita.

YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET

Kotuksen toiminnan tavoitteena on lisätä tietoa kotimaisista kielistä ja niiden asemasta kulttuurissa ja yhteiskunnassa sekä näin osaltaan luoda edellytyksiä kielelliselle tasa-arvolle Suomessa.

Kotus edistää kielen asiantuntijana toimialaansa kuuluvien kielten hyvää ja selkeää käyttöä yhteiskunnassa. Tavoitteena on, että suomi ja ruotsi tulevaisuudessakin ovat aktiivisessa käytössä yhteiskunnan kaikilla aloilla. Kotus tukee osaltaan muunkielisten Suomessa asuvien suomen ja ruotsin kielen käyttöä. Kotus tukee toiminnallaan saamen kielten, Suomen viittomakielten ja romanikielen aseman vahvistamista.

TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS - KOTIMAISTEN KIELTEN KESKUKSEN TAVOITTEET SOPIMUSKAUDELLA

Suomen ja ruotsin kielen huolto ja neuvonta ja niihin liittyvä tutkimus

Kotus toimii suomen kielen huollon ja Suomessa käytettävän ruotsin kielen huollon keskeisenä asiantuntijana ja suositusten laatijana. Kotus vaikuttaa siihen, että kieliyhteisöillä on käytössään toimiva yleiskieli, julkisten tiedotusvälineiden ja viranomaisten kielenkäyttö on asiallista ja ymmärrettävää ja virallinen nimistö asianmukaista.

Kotus tuottaa ajantasaisia ja laadukkaita julkaisuja ja palveluja, jotka vastaavat kieliyhteisön ja työssään kieltä käyttävien tarpeisiin. Kotus kehittää kielen- ja nimistöhuollon verkkosivustoa keskeiseksi, helposti saavutettavaksi lähteeksi niin kielenkäytön avainryhmille kuin suurelle yleisölle. Kotus tekee kielen- ja nimistöhuollon tarpeista lähtevää tutkimusta ja seuraa sekä arvioi erityisesti hallinnon kielenkäyttöä. Kotuksen yhteydessä toimivat suomen ja ruotsin kielen lautakunnat.

Sanakirjatyö ja siihen liittyvä tutkimus

Kotus julkaisee laadukkaita nykykieltä kuvaavia sanakirjoja ja tuottaa kieli- ja kulttuuriperintöä sisältäviä sanakirjoja pääasiassa sähköisesti verkkosanakirjoina.

Kotus pitää ajantasaisena nykysuomen sanastoa kuvaavaa ja suosituksia antavaa Kielitoimiston sanakirjaa sekä laatii

Suomen murteiden sanakirjaa, Suomen ruotsalaismurteiden sanakirjaa, osin ulkopuolisella rahoituksella Vanhan kirjasuomen sanakirjaa ja kehittämishankerahoituksella maahanmuuttajakielten sanakirjoja, joista ensimmäisenä suomi - somali-sanakirjan. Kotus tekee voimavarojensa puitteissa sanakirjatyöhön liittyvää tutkimusta.

Kieliaineistot

Kotus ylläpitää ja kehittää sekä tarjoaa tiedeyhteisön ja kansalaisten käyttöön kansallisesti merkittävää tutkimusinfrastruktuuria, joka koostuu kielellisesti ja kulttuurisesti arvokkaista kielenaineskokoelmista. Kotus kehittää aineistopalvelujaan ja infrastruktuuriaan yhteistyössä alan muiden toimijoiden kanssa ja tarjoaa aineistot mahdollisimman laajasti ja vapaasti käytettäväksi. Kotus edistää tietovarantojensa avaamista.

Saamen kielen, viittomakielen ja romanikielen lautakunnat

Kotuksen yhteydessä toimivat saamen kielen, viittomakielen ja romanikielen lautakunnat. Kotuksen nimittämä vastuuhenkilö toimii yhteistyössä lautakuntien asioissa Helsingin ja Oulun yliopistojen sekä Kuurojen Liiton kanssa saamen kielten, viittomakielten ja romanikielen tehtävien siirryttyä niille vuonna 2012.

KEHITTÄMISHANKKEET

1) Sanakirjat verkkoon -hanke

Kotus julkaisee sähköisesti verkkosanakirjoina Suomen murteiden sanakirjan osat 1 - 10, Suomen ruotsalaismurteiden sanakirjan osat 1 - 4 sekä Vanhan kirjasuomen sanakirjan osat 1 - 3 vuoteen 2016 mennessä. Ministeriö varautuu osoittamaan lisärahoitusta viimeistään vuodesta 2015 Kielitoimiston sanakirjan avaamiseen sähköisesti.

2) Maahanmuuttajasanakirjahanke

Kotus tukee Suomessa asuvien maahanmuuttajien suomen kielen oppimista sekä maahanmuuttajaryhmien kielten ja suomen kielen välistä käännös- ja tulkkaustyötä laatinalla kaksikielisiä sanakirjoja maahanmuuttajien tarpeisiin. Työ tehdään kehittämishankerahoituksella. Yhteistyökumppanina on Opetushallitus. Vuoden 2013 määrärahalla edistetään suomi - somali-sanakirjan ja vuoden 2014 määrärahalla suomi-somali-sanakirjan ja mahdollisuuksien mukaan suomi-kurdi-sanakirjan toimitustyötä.

3) Tietovarantojen avaaminen

Kotus selvittää vuoden 2014 aikana kielikellon avaamismahdollisuudet.

Kotus edistää digitaalisessa muodossa olevien tietovarantojensa laajaa ja tehokasta käyttöä ja hyödyntämistä saattamalla aineistot käytettäväksi myös verkkopalvelujen kautta.

Avoin data ja paikkatieto sähköisissä aineistoissa

Kotus on painottanut sähköisten kieliaineistojen kehittämishankkeessa paikkatietojen hallintaa ja avoimia rajapintoja. Erityisesti murteiden, puhekielen ja nimistön aineistoissa paikkatiedon näkökulma on keskeinen.

4) Kielenhuollon verkkopalvelu

Kotus kehittää kielenhuollon verkkopalvelua kielenhuollon suositusten saatavuuden ja käytettävyyden parantamiseksi. Kielenhuollon verkkopalvelu -hankkeessa suunnitellaan ja rakennetaan kaikille avoin kielenhuollon verkkopalvelu, joka on helposti käytettävä ja sisällöltään mahdollisimman kattava. Vuonna 2014 kielenhuollon verkkopalvelu toteutetaan

vuonna 2013 tehdyn yksityiskohtaisen suunnitelman mukaisesti ja se julkistetaan vuoden 2015 alussa.

TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

Kotus järjestää toimintansa taloudellisesti ja tuottavasti.

TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

Kotus toteuttaa laadukkaasti ja tehokkaasti yhteiskunnallista asiantuntija- ja palvelutehtäväänsä sähköisiä toimintatapoja kehittäen ja hyödyntäen sekä palautejärjestelmäänsä parantaen.

Lainsäädännöstä johtuvien tehtäväsiirtojen myötä Kotus syventää yhteistyötään erityisesti yliopistojen ja Kuuroiden Liiton kanssa.

HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Kotus kehittää työyhteisöään tavoitteena henkilöstön hyvä työkyky ja työhyvinvointi.

MUUT ASIAT

Kotus toteuttaa osaltaan hallitusohjelman vaikuttavuus- ja tuottavuusohjelmaa vuosille 2012-2015. Vuosina 2012-2015 Kotukselta vähennetään vähintään kolme henkilötyövuotta vastaava määräraha, lisäksi kehyskaudella toteutetaan muita mahdollisia hallitusohjelman mukaisia säästöjä. Kotus kehittää rakenteitaan ja toimintatapojaan tehokkaan ja laadukkaan toiminnan turvaamiseksi keskittyen ydintehtäviinsä ja varautuen sopeuttamaan toimintansa väheneviin resursseihin.

Kotimaisten kielten keskuksen toimialariippumattomat ICT toiminnot siirretään TORI-palvelukeskuksen tuottamiksi. Niiden palvelujen siirtoselvitys aloitetaan palvelukeskuksen nykyisen perustamisaikataulun mukaisesti joulukuussa 2014 ja Kotuksen palvelusopimukset ja itse tuottamat toimialariippumattomat palvelut siirtyvät sellaisenaan TORI-palvelukeskukselle 1.6.2015, nykyiset palvelut jatkuvat ainakin yhteisten palvelujen käyttöönottoon saakka. Yhteisten palvelujen käyttö alkaa 1.3.2016. Kotus ryhtyy tarvittaviin valmistelutoimenpiteisiin vuonna 2014.

Kotus edistää sukupuolten välistä tasa-arvoa toiminnassaan.

VOIMAVARAT VUODELLE 2014

Momentti	TA 2012	TA 2013	TAE2014
29.40.03 Kotimaisten kielten keskuksen toimintamenot *	2 049 000	2 042 000	1 999 000
29.40.53.03 Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat tieteen edistämiseen, Kotimaisten kielten keskuksen toimintaan **	2 812 000	3 067 000	3 052 000
29.40.53.07 Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat tieteen edistämiseen			
- Sanakirjat verkkoon -projekti (murre-sanakirjat)	30 000		
- Maahanmuuttajasanakirja -projekti (suomi-somali-sanakirja)	70 000		
TAE:n mukaiset:			
Bruttomenot (29.40.03)	2 655 000	2 655 000	2 599 000
Bruttotulot	690 000	600 000	600 000
Nettomenot	1 965 000	2 055 000	1 999 000

* 2012: 1 965 000 + LTA 84 000 (+92 000 palkkausten tarkistukset, -8 000 ICT-säästö)

2013: 2 055 000 + IVLTA -13 000 euroa raamisopimuksen mukainen koulutusmäärärahojen poisto

2014: 2 013 000 + tae2014 täydentävä: 17 000 euron vähennys (siirto momentille 23.01.22 valtioneuvoston tutkimus- ja selvitystoimintaan) ja lisäyksenä 3 000 euroa palkkausten tarkistuksiin.

** 2013: 240 000 seuraaviin hankkeisiin: sanakirjat verkkoon (murre-sanakirjat ja vanhan kirjakielen sanakirja), maahanmuuttajasanakirja (suomi-somali), avoin data ja paikkatieto sähköisissä aineistoissa sekä kielenhuollon verkkopalvelu.

** 2014: 270 000 seuraaviin hankkeisiin: maahanmuuttajasanakirjat (suomi-somali, suomi-kurdi), kielenhuollon verkkopalvelu ja tietovarantojen avaaminen.

Mom. 29.40.03 määrärahan mitoituksessa (HE 16.9.2013) huomioon otetut muutokset (1000 euroa) verrattuna TAB2013

Palkkausten tarkistukset	19
Tuottavuustoimet	-45
Yhteishankintojen lisääminen (HO)	-3
Raamisopimuksen mukaisten koulutusrahojen keskittäminen	-13
Yhteensä	-42

SEURANTA JA RAPORTOINTI

Tässä sopimuksessa asetettujen tavoitteiden ja sopimuksen muuta toteutumista arvioidaan sopimuskauden aikana opetus- ja kulttuuriministeriön ja Kotuksen välillä käytävien neuvottelujen yhteydessä sekä ministeriön tilinpäätöskannanotossa. Kotus raportoi opetus- ja kulttuuriministeriölle edellä esitettyjen tavoitteiden saavuttamisesta ja määrärahojen käytöstä vuosittain tilinpäätösasiakirjassa, hankerahoitus mukaan lukien.

Kotus raportoi sukupuolten välisen tasa-arvon edistämisestä tilinpäätösasiakirjojen yhteydessä.

Kotus raportoi VATU/IPO-suunnitelmiansa toteuttamisesta vuosittain tilinpäätösasiakirjassaan vuoden 2013 toiminnasta alkaen.

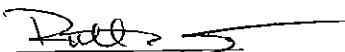
ALLEKIRJOITTAJAT

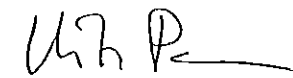
Tapio Kosunen
Ylijohtaja

Pirkko Nuolijärvi
Johtaja

Riitta Majjala
Johtaja

Ritva Paananen
Suunnittelupäällikkö

LIITE Tulosindikaattoreiden toteumatiedot ja tavoitteet

Tulosindikaattorien toteutumatiiedot 2011-2012 ja tavoitteet 2013-2014 sekä 2016

	Toteuma 2011	Toteuma 2012	Tavoite 2013	Tavoite 2014	Tavoite 2016
Kielenhuolto ja tutkimus					
- julkaisut (kpl)	556	382	300	300	300
- julkaisut (sivua)	4 861	10 587	4 000	5 000	5 000
- esitelmat ja asiantuntijatehtävät (kpl)	480	346	400	400	400
- kielenkäytön opetus (tuntia)	1 540	1 176	1 500	1 200	1 200
- kielineuvonta, vastauksia (kpl)*	9 163	6 786	8 500	6 500	6 500
Sanakirjat					
- sana-artikkeleita	-	205 000	60 000	105 000	152 000
Kieliaineistot					
- tietopalvelutehtävät, kpl	1 871	1 419	1 500	1 200	1 200
- sähköiset aineistot**	40 061	43 099	44 000	48 000	54 000
Henkisten voimavarojen hallinta					
- henkilötyövuodet	87,3	76,1***	<88,8	<88,8	<88,8
- sairauspoissaolopäivät/htv	4,3	4,9	<8	<8	<8

* Sisältää vuoteen 2011 saakka suomen, ruotsin, saamen ja romanikielen neuvonnan vastaukset. Vuodesta 2012 alkaen sisältää vain suomen ja ruotsin kielen neuvonnan vastaukset.

** Indikaattori kuvaa kumuloiduvasti sähköisten aineistojen karttumista ja jalostusastetta.

***88,8 Luvussa on otettu huomioon yliopistoihin siirretyt 11 henkilötyövuotta.